

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2020

GESKIEDENIS V2

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en 'n addendum van 14 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA

VRAAG 2: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

VRAAG 3: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE, 1989 TOT DIE HEDE

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 4: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID- AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE: ONDERHANDELDE OOREENKOMS EN DIE RNE

VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord die DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Minstens EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en minstens EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde vraag óf 'n opstelvraag wees.
5. Jy word aangeraai om ten minste EEN uur per vraag te spandeer.
6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig toepas.
7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskryf van die bronne as antwoorde.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat benodig word om die vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM vervat.

VRAAG 1: HOE HET DIE FILOSOFIE VAN SWART BEWUSSYN (SB) DIE SUID-AFRIKAANSE JEUG IN DIE 1970's BEÏNVLOED?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

1.1 Verwys na Bron 1A.

- 1.1.1 Definieer die begrip *Swart Bewussyn* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 1.1.2 Lewer kommentaar op wat Biko bedoel het met sy boodskap: *'Moenie deel van jou onderdrukking wees nie'*. (2 x 2) (4)
- 1.1.3 Waarom, volgens die bron, was Swart Bewussyn 'n belangrike ingryping? (1 x 2) (2)
- 1.1.4 Hoe bruikbaar sal die inligting in die bron vir 'n historikus wees wat die belangrikheid van die stigting van die Swart Bewussynsbeweging (SBB), bestudeer? (2 x 2) (4)
- 1.1.5 Wat, volgens die bron, het die Swart Bewussynsbeweging (SBB) by swart Suid-Afrikaners ingeboesem? (4 x 1) (4)

1.2 Lees Bron 1B.

- 1.2.1 Noem TWEE idees van die Swart Bewussynsbeweging (SBB) wat gehelp het om Veli Mbele se denkwysse te verander. (2 x 1) (2)
- 1.2.2 Lewer kommentaar op wat Veli bedoel het met sy verklaring: *'In daardie tyd was die omgewing nie heeltemal vriendelik teenoor die SBB nie'*. (1 x 2) (2)
- 1.2.3 Wat, volgens die bron, kon met Veli en sy medepligtiges gebeur as hulle nie hul politieke oortuigings opgee nie? (2 x 1) (2)

- 1.3 Bestudeer Bron 1C.
- 1.3.1 Waarom, volgens die bron, het die regering opgemerk dat die studente gevaarlik was? (1 x 2) (2)
- 1.3.2 Waarom, dink jy, was swart studente op die voorgrond van die stryd in 1976? (2 x 2) (4)
- 1.3.3 Verduidelik waarom Biko vir die eerste keer in drie jaar in die openbaar kon praat. (1 x 2) (2)
- 1.3.4 Waarom, dink jy, het die Suid-Afrikaanse regering geweier om te luister? (1 x 2) (2)
- 1.4 Raadpleeg Bron 1D.
- 1.4.1 Wat impliseer die opskrif: 'Ek skryf wat ek van hou' oor Steve Biko? (2 x 2) (4)
- 1.4.2 Verduidelik wat met 'die gebalde vuis op Biko se bors' bedoel word. (1 x 2) (2)
- 1.5 Vergelyk Bron 1A en 1D. Verduidelik hoe die inligting in Bron 1A soortgelyk is met die bewyse in Bron 1D met betrekking tot die invloed van die filosofie van Swart Bewussyn op swart Suid-Afrikaners. (2 x 2) (4)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe die filosofie van Swart Bewussyn (SB) die Suid-Afrikaanse jeug in die 1970's beïnvloed het. (8)

[50]

VRAAG 2: HOE SUKSESVOL WAS DIE WAARHEIDS-EN-VERSOENINGS-KOMMISSIE (WVK) IN DIE HANTERING VAN DIE MOORD OP AMY BIEHL?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die vrae wat volg.

2.1 Verwys na Bron 2A.

- 2.1.1 Wat, volgens die bron, was die doelwitte van die WVK? (2 x 1) (2)
- 2.1.2 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis om te verduidelik waarom apartheid as 'n misdaad teen die mensdom beskou is. (1 x 2) (2)
- 2.1.3 Definieer die begrip *amnestie* in die konteks van die WVK. (1 x 2) (2)
- 2.1.4 Lewer kommentaar waarom jy die inligting in hierdie bron as bruikbaar sal beskou as jy die rol van die WVK bestudeer. (2 x 2) (4)
- 2.1.5 Identifiseer die DRIE komitees wat die werk van die WVK verrig het. (3 x 1) (3)

2.2 Raadpleeg Bron 2B.

- 2.2.1 Waarom, volgens die bron, is Amy vermoor? (2 x 1) (2)
- 2.2.2 Watter inligting het Amy se ouers aangaande die dood van hul dogter ontvang? (2 x 1) (2)
- 2.2.3 Waarom, dink jy, het die ANC gehelp om Amy se moordenaars te vind? (2 x 2) (4)
- 2.2.4 Wat, dink jy, het die PAC bedoel toe hulle die slagspreuk: 'Een setlaar, een koeël' gebruik het? (2 x 2) (4)

2.3 Lees Bron 2C.

- 2.3.1 Noem die DRIE jeugdiges wat aan die moord op Amy Biehl skuldig bevind is. (3 x 1) (3)
- 2.3.2 Lewer kommentaar op die redes waarom die moordenaars Amy se ouers om verskoning gevra het. (2 x 2) (4)
- 2.3.3 Haal 'n sin uit die bron aan wat daarop dui dat Peni berou vir sy dade getoon het. (1 x 2) (2)

- 2.4 Gebruik Bron 2D.
- 2.4.1 Watter boodskap word in hierdie foto met betrekking tot die doelwitte van die WVK oorgedra? (1 x 2) (2)
- 2.4.2 Waarom, dink jy, het die mans voor die Amnestie-komitee verskyn? (1 x 2) (2)
- 2.5 Vergelyk Bron 2C en 2D. Verduidelik hoe die inligting in Bron 2C die bewyse in Bron 2D met betrekking tot die moord van Amy Biehl ondersteun. (2 x 2) (4)
- 2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe suksesvol die WVK in die hantering van die moord op Amy Biehl was. (8)
- [50]**

VRAAG 3: WATTER IMPAK HET MULTI-NASIONALE KORPORASIES (MNK's) OP GLOBALE KULTURE IN DIE 1990's GEHAD?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D om die volgende vrae te beantwoord.

3.1 Lees Bron 3A.

- 3.1.1 Definieer die begrip *globalisasie* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 3.1.2 Hoe, volgens die bron, word die proses van globalisasie gedryf? (2 x 1) (2)
- 3.1.3 Haal 'n sin uit die bron aan wat daarop dui dat globalisasie nie nuut was nie. (1 x 2) (2)
- 3.1.4 Verduidelik wat Thomas Friedman bedoel het toe hy gesê het dat globalisasie 'vinniger, goedkoper en dieper' is. (2 x 2) (4)

3.2 Verwys na Bron 3B.

- 3.2.1 Watter lande se kulture word deur ontwikkelende lande nageboots? (2 x 1) (2)
- 3.2.2 Noem TWEE belangrike hulpmiddels ('tools') van globalisasie wat dit moontlik maak om te weet wat in enige ander land gebeur. (2 x 1) (2)
- 3.2.3 Lewer kommentaar oor hoe globalisering mense se kulture regoor die wêreld positief beïnvloed het. (2 x 2) (4)
- 3.2.4 Verduidelik die betroubaarheid van die inligting in die bron vir 'n geskiedkundige wat die impak van globalisering op die kulture van ontwikkelende lande, bestudeer. (2 x 2) (4)

3.3 Raadpleeg Bron 3C.

- 3.3.1 Hoe, volgens die bron, is Nike-produkte geproduseer? (2 x 1) (2)
- 3.3.2 Noem TWEE stede waar betogings gehou is. (2 x 1) (2)
- 3.3.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis, en verduidelik waarom daar demonstrasies teen die Nike-maatskappy gehou is. (2 x 2) (4)

- 3.4 Bestudeer Bron 3D.
- 3.4.1 Watter boodskap word in hierdie plakkaat met betrekking tot korporasies oorgedra? (2 x 2) (4)
- 3.4.2 Lewer kommentaar of die kritiek teen multi-nasionale korporasies regverdig was. (2 x 2) (4)
- 3.5 Verwys na Bron 3C en 3D. Verduidelik hoe die inligting in Bron 3C die bewyse in Bron 3D met betrekking tot die redes vir demonstrasies teen multi-nasionale korporasies ondersteun. (2 x 2) (4)
- 3.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy die impak wat multi-nasionale korporasies op globale kulture gehad het in die 1990's te verduidelik. (8)
- [50]**

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling.

Jou opstel moet ten minste DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

Verduidelik tot watter mate demonstrasies, boikotte, sanksies en disinvestering deur die internasionale anti-apartheidsorganisasies tot die uiteindelijke ondergang van die apartheidsregime in die 1980's bygedra het.

Ondersteun jou argument deur relevante bewyse te gebruik.

[50]**VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE**

'Suid-Afrika se pad na demokrasie is deur verskillende uitdagings, probleme en struikelblokke beïnvloed. Dit was die gees van intense onderhandelinge, besliste leierskap en toewyding aan demokrasie wat uiteindelik tot die geboorte van 'n demokratiese bedeling in 1994 gelei het.'

Bespreek die stelling krities. Ondersteun jou lyn van argument deur relevante bewyse te gebruik.

[50]**VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989**

'Dit was die ineenstorting van die Sowjetunie in 1989 wat aansienlik bygedra het tot die politieke transformasie wat in Suid-Afrika plaasgevind het.'

Stem jy saam met die stelling? Ondersteun jou lyn van argument deur relevante bewyse te gebruik.

[50]**TOTAAL: 150**